

**V Ogólnopolska
Konferencja Naukowa
Od Korczaka do Kulmowej.
Dziecko i „język wczesnej edukacji”**

Katedra Wczesnej Edukacji
Instytutu Pedagogiki
Uniwersytetu Szczecińskiego

Konferencja dofinansowana przez Ministerstwo Edukacji i Nauki w ramach programu
DOSKONAŁA NAUKA – wsparcie konferencji naukowych (DKN/SP/547378/2022)

www.dzieckoi.usz.edu.pl

SZCZEGÓŁY

**23-24 marca 2023 r.
(czwartek-piątek)**

**Uniwersytet Szczeciński
Wydział Nauk Społecznych**

**ul. Krakowska 71-79
Szczecin**

PROGRAM KONFERENCJI

Od Korczaka do Kulmowej. Dziecko i „język wczesnej edukacji”

23-24 marca 2023 r.

Dzień pierwszy - 23 MARCA - czwartek

↓ Szkoła Podstawowa nr 11, im. Unicef-u w Szczecinie, ul. Emilii Plater 20, Szczecin

8.00-8.45

LEKCJA POKAZOWA

↓ Uniwersytet Szczeciński, Wydział Nauk Społecznych, ul. Krakowska 71-79, Szczecin

9.30-9.50

OTWARCIE KONFERENCJI

- Prorektor ds. Organizacji Uniwersytetu Szczecińskiego, dr hab. Kinga Flaga-Gieruszyńska, prof. US
- Zastępca Prezydenta Miasta Szczecin Lidia Rogaś
- Dyrektor Instytutu Pedagogiki dr hab. Anna Murawska, prof. US
- Kierownik Katedry Wczesnej Edukacji dr hab. Urszula Chęcińska, prof. US

9.50-11.20

SESJA PLENARNA - CZĘŚĆ I

9.50-10.05 **prof. dr hab. dr h. c. multi Jan Miodek**
Moje językowe spotkania z Joanną Kulmową

10.05-10.20 **prof. dr hab. dr h. c. multi Zbyszko Melosik**
Dzieciństwo – język – globalizacja

10.20-10.35 **prof. dr hab. Agnieszka Cybal-Michalska**
*Twórczość literacka świadectwem nieobojętności.
O pedagogicznym „wycieniowaniu” dzieł Janusza Korczaka*

10.35-10.50 **prof. dr hab. Agnieszka Gromkowska-Melosik**
Pippi Langstrumpf: język dzieciństwa i emancypacji

10.50-11.05 **dr hab. Kinga Flaga-Gieruszyńska, prof. US**
Dziecko w roli procesowej świadka w sprawach cywilnych

11.05-11.20 **dr hab. Anna Murawska, prof. US**
Siła języka. Jak uczyć dzieci nadziei?

11.20-11.50

Galeria SH - WERNISAŻ WYSTAWY

Otwarcie wystawy prac dzieci z Niepublicznej Szkoły Plastycznej Ars Atelier w Szczecinie pt. *Wiersze Joanny Kulmowej w kontekście wczesnej edukacji*

Kurator wystawy: dr Mikołaj Materne i lic. Karolina Sołtys

PRZERWA NA KAWĘ w Galerii SH

11.50-13.05

SESJA PLENARNA – CZĘŚĆ II

11.50-12.05

prof. dr hab. Katarzyna Krasoń

Pomiędzy dziecięcym odkrywaniem a pedagogiczną perswazyjnością w sztuce narracyjnej. O filmie oczywistym i nieoczywistym edukacyjnie

12.05-12.20

prof. dr hab. Urszula Szuścik

Początki twórczości dziecięcej a dojrzała twórczość artystyczna – język twórczości plastycznej

12.20-12.35

dr hab. Kinga Kuszak, prof. UAM

Rozmowa o rozmowie – kompetencje metakomunikacyjne dzieci

12.35-12.50

dr hab. Jolanta Andrzejewska, prof. UMCS

Sytuacje edukacyjne zogniskowane na wspieraniu rozwoju kompetencji komunikacyjnych przedszkolaków

12.50-13.05

dr hab. Irena Ramik-Mażewska prof. US

Jak rozmawiać z dzieckiem o niepełnosprawności – psychoedukacyjna rola „Bajek bez barier”

13.05-13.20

OTWARCIE SESJI POSTEROWEJ w hollu głównym

Prorektor ds. Studenckich Uniwersytetu Szczecińskiego,

dr hab. Katarzyna Kotarska, prof. US

Postery Koła Naukowego Edukacji Plastycznej ArtPeak

13.20-14.00

PRZERWA NA LUNCH

14.00-16.00

OBRADY W SEKCJACH

Szczegóły obrad – na kolejnych stronach →

17.00-18.00

WYKŁAD Z CYKLU SZCZECIN HUMANISTYCZNY

Prof. dr hab. Jan Miodek - *Spodziewane i niespodziewane w polszczyźnie*

Promocja tomu pt. *Polszczyzna. 200 felietonów o języku*

Zwiedzanie Willi Lentza

19.00

UROCZYSTA KOLACJA

14.00-16.00

OBRADY W SEKCJACH

SEKCJA 1 (dzień pierwszy)

Język dziecka i jego kompetencje komunikacyjne

14.00-14.15

dr Agata Szabała

Komunikacja z dzieckiem wysoko wrażliwym w edukacji wczesnoszkolnej w kontekście budowania poczucia bezpieczeństwa

14.15-14.30

dr Dorota Zdybel

Język jako narzędzie refleksji metapoznawczej – na przykładzie badań nad dziecięcymi koncepcjami umysłu i poznania

14.30-14.45

mgr Klaudia Sordyl

Mapa i trasa jako elementy języka przestrzeni na podstawie przewodników i spacerowników dla dzieci

14.45-15.00

mgr Mariola Konopka

Dzieci w dialogu

15.00-15.15

dr Bożena Grzeszkiewicz

Swobodna zabawa okazją do poznania umiejętności komunikacyjnych dzieci

15.15-15.30

dr hab. Justyna Nowotniak, prof. US

Komunikowanie się dzieci w kulturze wizualnej. Współczesne wyzwania alfabetyzacji wizualnej

do 16.00

DYSKUSJA

Stare miasto

14.00-16.00

OBRADY W SEKCJACH

SEKCJA 2
Język teorii i historii wychowania

- 14.00-14.15** **dr hab. Ryszard Skrzyniarz, prof. AZ**
Ewaryst Estkowski jako nauczyciel, redaktor czasopisma i propagator szkół elementarnych
- 14.15-14.30** **mgr Elżbieta Krzewska**
Obraz i rola przyrody w twórczości dla dzieci Marii Weryho-Radziwiłłowiczowej
- 14.30-14.45** **dr hab. Elżbieta Magiera, prof. US**
Funkcje wychowawcze czasopism dla dzieci – perspektywa historyczna
- 14.45-15.00** **dr hab. Joanna Król, prof. US**
Dzieciństwo w gorsecie ideologii: kreacja dziecięcego świata na łamach czasopisma „Płomyczek” w latach 1948-1956
- 15.00-15.15** **dr hab. Lucyna Dziaczkowska, prof. US**
Rozwój mowy i wychowanie językowe dziecka w wieku przedszkolnym w perspektywie biografii Stefana Szumana
- 15.15-15.30** **dr Aleksandra Prus**
Komu służy spółdzielczość uczniowska w XXI wieku
- do 16.00** **DYSKUSJA**

Willa Lentza

14.00-16.00

OBRADY W SEKCJACH

SEKCJA 3

Język literatury i kultury dziecięcej

- 14.00-14.15** **dr hab. Julita Orzelska, prof. US**
(Od)czytanie Thomasa Mertona dla pedagogiki.
(Od)zyskane konteksty narracyjne w myśleniu o człowieku
- 14.15-14.30** **dr hab. Katarzyna Wądolny-Tatar, prof. UP**
Jasne wiersze Grochowiaka. Język i styl tomów poetyckich:
„To było gdzieś” (1973), „Biały bażant” (1978)
- 14.30-14.45** **dr hab. Alicja Ungeheuer-Gołąb, prof. UR**
Utwór literacki dla dzieci jako somaestetyczne terytorium
(wybrane przykłady)
- 14.45-15.00** **mgr Aneta Świder-Pióro**
Piękna i niepiękna przestrzeń dzieciństwa – czy można ją
określić w języku? Próby uchwycenia dziecięcego bycia
w świecie we współczesnej literaturze dla najmłodszych
- 15.00-15.15** **dr Emilia Śmiechowska-Petrovskij**
Język poezji dla dzieci tworzonej przez studentów pedagogiki
przedszkolnej i wczesnoszkolnej – wymiary mimesis
- 15.15-15.30** **mgr Marta Makarewicz**
Rozwijanie kompetencji językowych uczniów w młodszy
wieku szkolnym – relacja z projektu „Gościnne czytanie”
- do 16.00** **DYSKUSJA**

14.00-16.00

OBRADY W SEKCJACH

SEKCJA 4

Język matematyki i informatyki

- 14.00-14.15** **dr hab. Barbara Bilewicz, prof. UMCS**
Od darów Froebela do podłogi interaktywnej, czyli o tym, jak zmieniały się środki dydaktyczne wczesnej edukacji matematycznej
- 14.15-14.30** **Vertr.-Prof. dr Stefan Rollnik**
Problemy kształcenia językowego na lekcjach matematyki
- 14.30-14.45** **dr hab. Małgorzata Bortliczek, prof. UŚ**
dr Renata Raszka
Językowy obraz jednostek miar w studenckich bajkach matematycznych
- 14.45-15.00** **dr Ewelina Rzońca**
dr Tomasz Warchoł
Od kodowania na dywanie do Scratcha – rozwijanie umiejętności używania języka wizualnego
- 15.00-15.15** **Dipl. Päd. Joanna Mix**
Problemy językowe uczniów imigrantów w nauce matematyki
- 15.15-15.30** **dr Lidia Pawlusińska**
Matematyczny tekst sterujący jako narzędzie wspierające samodzielność poznawczą dziecka
- do 16.00** **DYSKUSJA**

14.00-16.00

OBRADY W SEKCJACH

SEKCJA 5

Język Janusza Korczaka i Joanny Kulmowej

- 14.00-14.15** **prof. dr hab. Jerzy Madejski**
Joanna Kulmowa i szkoła Leca
- 14.15-14.30** **dr hab. Anna Boguszewska, prof. UMCS**
O ilustracji literatury dla dzieci Janusza Korczaka
- 14.30-14.45** **dr hab. Anna Józefowicz**
Myśli pedagogiczne Janusza Korczaka i prawa dziecka w najnowszej literaturze dla dzieci
- 14.45-15.00** **dr Marta Grzeńko-Nyczka**
*Dialog pedagogiczny we wczesnej edukacji.
Korczakowskie inspiracje do komunikacji w szkole*
- 15.00-15.15** **mgr Aleksandra Sławińska**
„Fortepian skrzydlaty”. Rola bajek Joanny Kulmowej w psychologicznym wsparciu ucznia państwowej szkoły muzycznej I stopnia
- do 16.00** **DYSKUSJA**

Zamek i Katedra z lotu ptaka

14.00-16.00

OBRADY W SEKCJACH

SEKCJA 6

*Język edukacji społeczno-przyrodniczej
i edukacji zdrowotnej*

- 14.00-14.15** **dr Barbara Żakowska**
*Most za daleko? Programy międzynarodowe w edukacji
wczesnoszkolnej w Polsce XXI wieku*
- 14.15-14.30** **dr Anna Linka**
Język i dziecko w sytuacji migracji wojennej
- 14.30-14.45** **dr Beata Komorowska**
*O przyrodzie w przyrodzie. Dziecko a wartości
w środowisku naturalnym*
- 14.45-15.00** **dr Bożena Pietryczuk**
*Edukacja zdrowotna i promocja zdrowia wyzwaniem
dla szkoły i nauczycieli wczesnej edukacji*
- 15.00-15.15** **dr Katarzyna Nadachewicz**
*Organizacja czasu wolnego dziecka w wieku
wczesnoszkolnym*
- do 16.00** **DYSKUSJA**

Jasne Błonia

Dzień drugi - 24 MARCA - piątek

↓ Uniwersytet Szczeciński, Wydział Ekonomii, Finansów i Zarządzania, ul. Cukrowa 8, Szczecin

8.30-9.10

LABORATORIUM NEURONAUKI POZNAWCZEJ

8.30-8.50 **prof. dr hab. Kesra Nermend**
dr inż. Mateusz Piwowarski
Zastosowanie neuronauki poznawczej w obszarach fizjologicznej funkcjonalności językowej

8.50-9.10 **dr Małgorzata Nermend**
Neuronauka poznawcza w kontekście wczesnej edukacji (na przykładzie twórczości Joanny Kulmowej)

↓ Uniwersytet Szczeciński, Wydział Nauk Społecznych, ul. Krakowska 71-79, Szczecin

9.30-11.30

OBRADY W SEKCJACH

Szczegóły obrad – na kolejnych stronach →

11.30-12.00

PODSUMOWANIE OBRAD W SEKCJACH I ZAKOŃCZENIE KONFERENCJI

dr hab. Urszula Chęcińska, prof. US - Kierownik Katedry Wczesnej Edukacji
Od Korczaka do Kulmowej. Dziecko i „język wczesnej edukacji”

↓ Uniwersytet Szczeciński, Wydział Nauk Społecznych, ul. Krakowska 71-79, Szczecin

13.00-15.00

CERTYFIKOWANE METODYCZNE WARSZTATY ARTYSTYCZNE DLA NAUCZYCIELI

dr hab. Mariusz Szajda, prof. AS
Sztuka awangardowa XX wieku jako inspiracja dla pracy twórczej ucznia

art. plast. dr Mikołaj Materne
Techniki grafiki warsztatowej w edukacji szkolnej

[Kliknij i zapisz się](#)

↓ Filharmonia im. Mieczysława Karłowicza w Szczecinie, ul. Małopolska 48, Szczecin

15.00-16.00

ZWIEDZANIE FILHARMONII

(dla osób zainteresowanych)

9.30-11.30

OBRADY W SEKCJACH

SEKCJA 1 (dzień drugi)

Język dziecka i jego kompetencje komunikacyjne

9.30-9.45

dr hab. Marcin Wlazło, prof. US

Dziecko „milczące” w kulturze i edukacji. Od patologii do polityki różnorodności

9.45-10.00

dr Adam Komisarczyk, dr Aneta Całczyńska

Rozwijanie kompetencji komunikacyjnych dziecka z deprivacją audytywną w procesie kształcenia

10.00-10.15

dr Joanna Buława-Halasz

Kompetencje komunikacyjne dziecka z zaburzeniem ze spektrum autyzmu

10.15-10.45

PRZERWA NA KAWĘ

10.45-11.00

dr Agata Chilman

Rola neuropsychologicznej diagnozy funkcji językowych w rozwijaniu kompetencji komunikacyjnych dzieci ze specjalnymi potrzebami

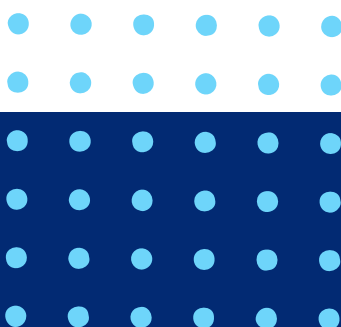
11.00-11.15

dr Julia Karapuda

Nauczycielski profesjolekt stosowany przy formułowaniu ocen opisowych zachowania na świadectwach szkolnych

do 11.30

DYSKUSJA

9.30-11.30

OBRADY W SEKCJACH

SEKCJA 2

Język edukacji artystycznej

9.30-9.45

dr hab. Mariusz Szajda, prof. AS

Filozofia ojcostwa w perspektywie twórczości artystycznej Stanisława Wyspiańskiego

9.45-10.00

dr Agnieszka Pawłowska

Dziecięce wizje w sztukach wizualnych

10.00-10.15

dr Paula Wiażewicz-Wójtowicz

Muzyka jako inspiracja aktywności plastycznej dzieci

10.15-10.45

PRZERWA NA KAWĘ

10.45-11.00

dr Agnieszka Materne

Istotność roli edukacji artystycznej w szkole – na przykładzie zestawów konstrukcyjnych LEGO®

11.00-11.15

Iwona Małas

Myśleć obrazem, myśleć dźwiękiem – źródła inspiracji dla wyobraźni dziecięcej

do 11.30

DYSKUSJA

Informujemy, że referaty będą umieszczone (po pozytywnych recenzjach) w następujących czasopismach naukowych:

1. „Konteksty Pedagogiczne” (40 pkt.), termin złożenia artykułów do 15 kwietnia 2023 roku (publikacja w 2023 roku).
2. „Biografistyka Pedagogiczna” (100 pkt.), termin złożenia artykułów do 15 kwietnia 2023 roku (publikacja w 2023 roku).
3. „Edukacja Elementarna w Teorii i Praktyce” (70 pkt.), termin złożenia artykułów do 15 maja 2023 roku (nr 1/2024).
4. „Polska Myśl Pedagogiczna” (100 pkt.), termin złożenia artykułów do 15 maja 2023 roku (nr 10/2024).

Lista czasopism będzie powiększona o kolejne propozycje związane z publikacją artykułów naukowych lub tomu pod redakcją